

Vargücü

2010. yılını yaşıyoruz; yüzyıllardır görüntüsü çok değişse de örüntüsü hiç değişmedi. Yazan, çizen, üreten, yaratan olarak insanın kendini varetmek, varlığını anlamlı kılmak adına verdiği mücadele sürüp gidiyor. Yeryüzünün şahit olduğu nice meydan savaşından çok daha çetin, zihinlerde sessizce yaşanan bu mücadele her gün yeni tarihi yazıyor.

VARGÜCÜ, görünen gerçekliğin ötesinde, bireye ve onun zihnindeki uzlaştırmalara odaklanan, doğrudan bu alandan beslenen bir sergi. Bu haliyle, insanın hata, kusur, kaygı ve en önemlisi müthiş bir heyecanla örülü öznel, biricik yaşam deneyimini görselleştiriyor ve bu özel alanı samimiyetle paylaşma açıyor.

Varoluşunu anlamlandırma mücadelesinden galip gelmenin önemsiz gibi görünen yollarından başlıcası üretime ve verimliliğe çıkar. Anları anlamlı kılan meşguliyetlerimiz, hayatın akışına yön verip, kişiler olarak bizleri tanımlarken; o en büyük düşman 'kendimizle' aramızda güvenli bir ara bölgeyi de yaratıyor. Bu noktada çiftçinin tarlasındaki üretimle, sanatçının atölyesinde yaptığı üretimi hiç ayırmamak en iyisi...

Diderot, bütün insani duyguların en aşındırıcısının iradeyi kemiren can sıkıntısı olduğuna inanırdı. Başeditörlüğünü yaptığı 1757-72 yılları arasında yayımlanan otuzbeş ciltlik Ansiklopedi'de kendi yararları için iyi iş yapmaya adanmış olanları övüyordu. Anlatım sayfalarından birinde, enerji ve istekle hanımının saç bakımıyla ilgilenen hizmetçi ve o'nun sıkıntı içinde solup giden hanımı görülür. Hünerli hizmetçi ve onun sıkıntılı hanımı, canlılık ile çöküşün etkileyici bir alegorisini oluşturur. 1

Kişi ve işi. El ve zihnin birlikte uyumla işlemesinin yarattığı aralıkta, zamanı ve mekanı kendinde bütünleyen, yeni dünyalar tanımlayabilen eşsiz deneyim. Birey olabilmeyen 'bir şey' olabilmeyen ön şartı... Birey olabilmek ise başlıbaşına cesur bir politika. Yaygın anlamıyla politikanın kurgulanmış bir karşılaşmaya, kişilerin de bu karşılaşmanın her durumda sadık kalacakları taraftarına dönüştüğü, düşüncelerin sadece birbirini yankıladığı zamanlarda, gerçek politika tam da adımımızı dışarıya atıp bir diğeriyle karşılaştığımız anda başlıyor. Tarih aynı tekdüzelikte akıp giderken, davalar adına büyük harflerle ve hararetle beyan edilenlere yetecek ne yeterli zamanımız, ne de yoğun dikkatimiz kaldı. Böyle bir zamanda yeniden anlaşmak için tüm ezberlerin ötesinde en çok birbirimize bakmaya ihtiyacımız var.

Bugün görüntüler çağını yaşıyoruz. Nicolaus Baurriaud'un deyişiyle dünya gözlerimizin önünde genişledi ve genişliyor. 2

1823'de fotoğraf ilk keşfedildiğinde, bunun sanatı tümünden değiştireceği öngörülmüştü. Bu değişim olmasına oldu ama bunun için de aradan 100 yıldan fazla zaman geçmesi gerekti. Resmi belgeleme görevinden kurtarıp onu bağımsızlaştıran bu keşif, fotoğrafı da bir sanat disiplini haline getirdi; bizi birbirimize gösterdi.

Geçen sürede, görüntüyü üreten ve işleyen makinelerin sanatın sınırlarını nasıl genişlettiği ve hayatla içiçe geçirebildiği, sanat deneyimini hangi boyutlara getirdiği yine görgümüz dahilinde. Görüntü ve iletişim teknolojileri, akışı gitgide hızlanan yaşamda, bu akışı tersine çevirebilme, alternatif yaşam yaratma olasılıklarıyla sanatçıların önünde duruyor. Sınırları piksellerle tanımlı, fotoğraf, video ve yerleştirmelerden oluşan bu seçki; sanatın tüm zaman ve coğrafyalardaki en temel bağlayıcı, en ortak keşişim bölgesi, yapan, eyleyen ve en önemlisi hissedenden olarak insan ve onun varolma mücadelesini vizöründen izleyen çalışmalardan oluşuyor.

Selçuk Artut'un "Alt Basamaklar"ı, insan ve onun yükselme dürtüsüyle attığı adımlar üzerine kurguladığı yerleştirmeye, izleyiciye tüm bu devinim içerisinde yeniden düşünmek için davetkar olduğu kadar 'sarsıcı' bir fırsat yaratıyor.

Dağhan Celayir, "Makinelerin İsyanı"nda sadece makinelerin değil, zamanın da durduğu terkedilmiş Halic Tersane'sinin kaçak bir şahidi. Bu makineler hem kendileri hem de bir zamanlar ürettikleriyle, zanaat ve

teknğin incelikle bir araya geldiği Modernizm ülküsünü boş hangarlarda yankılıyorlar. Kullan-at kültürünün henüz kendini göstermediği; yerkürenin uzakdoğusundaki büyük üretimlerin, küçük hayatları henüz tüketmediği masum yıllardan kalan bir nostalji....

“Çılgın Yabancılar” Dağhan Celayir ve Nazlı Eda Noyan’ın Avustralya, Bundanon’da birlikte ürettikleri fotoğraf serisinden bir bölüm. Dünyanın diğer ucunda, bağlarından kopmuş benliğin hissettikleriyle, bağlamlarından kopartılmış gündelik nesnelere üzerinden hesaplaşıyor. İşlevleriyle, insan bedeninin bir uzantısı haline gelen bu nesnelere yoksunluğu, varlığa dair güçlü bir görsellik oluşturuyor.

Brooklyn, New York’da çalışıp üreten Kanada’lı sanatçı Gabriel Jones’un “Somewhere on Time” (Zamanda Bir Yer) isimli fotoğraf serisinden “Hope” (Umut) ve “Lost”un (Yitik) yalnız ve kırılabilir figürleri, hikayenin yaşanan ve yaşanacak kısmını tam ‘o an’da biriktirerek, zamanı esnetme gücüne sahip.

“The Most Accomplished Saturday Of Our Lives”da ise (Hayatlarımızın En Başarılı Cumartesi’si) sanatçının geçmişi, bugününe tam anlamıyla temel oluyor; Jones ailesinin 60’lı ve 70’li yıllara tarihlenen fotoğrafları üzerine yansıyan video’lardaki hareketli figür, geçmişte dolaşarak ve şimdisini şekillendirmek için tüm gayretiyle uğraşarak.

Zeynep Kayan’ın bütün ihtimaller düşünülerek hazırlanmış “Kuşları Duyuyor Musun?” isimli yerleştirmesi, izleyiciye çoktan seçmeli hikayelerle ayrı deneyimler yaşatıyor. Kavrayabildiklerimiz ancak kendi fiziksel algımızın sınırlarıyla belirliken, gözlerimizle gördüklerimizin bile ne kadarına inanmalıyız ?

“Tekrar Eden Şarkının Yan Etkileri” ses yerleştirmesi ve eşzamanlı görsellerinin oluşturduğu sanatçı kitabından oluşuyor. Aynı şarkının yeniden yeniden dinlenmesini, bu ana ait görüntünün yeniden üretilmesi takip ediyor. Bu seri deneyimlerle oluşan kişisel ritüelde eksik kalan parçanın yeri, izleyici tarafından doldurulduğunda devre tamamlanabiliyor.

“Siyah ve Beyaz” isimli iki kanallı video’da rüzgarda salınan gizemli örtüler açılırken, doğaya dair yalın ve güçlü bir hikaye kendini anlatmaya başlıyor.

Çalışmalarını New York’da sürdüren Civan Özkanoğlu’nun fotoğraflarında, gören ve görülen arasındaki akışkan ilişki, kayıtsızlık, güç ve tutarsızlıklar üzerinden çift taraflı bir varoluş çabasına dönüşüyor. Görülenler yok olurken görüntüler oluşuyor. “Insecured”un tüm katman ve örtülerine rağmen saklayamadıkları aralanan perdeden sızarken; “Beklendik”in inanılması güç gerçekliği gözleri kamaştırıyor.

Tüm bu çalışmalar bakan, gören ve gördüğünü kaydedip/işleyip gösteren sanatçıların yaşam deneyimleri ve makineleri ile şekilleniyor. Oluşan görüntüler ise CDA-Projects’in iki oda bir salon planına izdücecek şekilde pozlanıyor.

Existrong

We are in its 2010th year and even though its appearance has changed significantly throughout the centuries, its pattern has remained constant. The struggle of human beings continues to bring meaning into their existence by means of writing, drawing, producing as well as creating. This struggle, which is much harder compared to most hard fought battles, and is experienced in the minds of people silently, rewrites history each day.

EXISTRONG is an exhibition that reaches beyond what we see around us, focusing on the individual and the compromises he/she makes in his/her mind and feeds upon directly from this area. This way, it visualizes the unique life experience of the humankind intertwined with mistakes, defects, worries and most important of all, a great sense of excitement. It opens this private area to be shared with sincerity.

The most important way of the seemingly trivial methods of winning this struggle, the purpose of which is to bring meaning into existence, is productivity and prolificacy. Our preoccupations, which make our moments meaningful, direct the flow of our lives and define us. They also create a buffer zone to protect us from the greatest enemy: ourselves. At this point, it is best not to make a distinction between the production in the farmer's field and the production in the artist's studio.

Diderot used to believe that the most corrosive among all human emotions was the dullness that gnawed away one's will. In the Encyclopedia, which consisted of 35 volumes, and of which he was the editor in chief between the years 1757-72, Diderot praised those who devoted themselves to committing good deeds for their goods. In one of the pages of narration by Diderot, he portrayed the domestic servant attending to the hair care of her lady of the house with energy and enthusiasm and the lady of the house fading away in boredom. The skillful servant and her bored lady of the house, present an impressive allegory of spiritedness and decadency. 1

The person and his work... An unequivocal experience that integrates the time and space in itself and can define whole new worlds in the interspace created by the operating of the hand and the mind in unison... This is the prerequisite of being an individual, of being 'something.' Being an individual is courageous politics in and of itself. At times, when the politics turn into a confrontation in the common sense of the word, the people become the ever loyal sides of this confrontation and their thoughts only seem to echo one another whereas real politics begin right when we take a step outside and face each other. While history continues to flow mundanely, we have neither time nor attention left to catch up with those that are declared with exclamations and great enthusiasm. At times like these, what we need most is to look at each other and see what's beyond all those memorized words so that we can come to an agreement once again.

Today, we are living the age of images. As Nicolaus Baurriaud stated, the world has expanded and keeps on expanding before our eyes. 2

When photography was first discovered in 1823, it was predicted that this would change art forever. This change did take place but took more than 100 years. The discovery of photography, which freed painting from its task of documenting things, also turned photography into an art form and shown us to each other.

In the time that has passed since then, we have also witnessed how the devices that produce and process the image expanded the horizons of art and was able to mingle with art. We have also witnessed to what levels it has elevated the art experience. The image and communication technologies stand in front of the artists with their opportunities to reverse this flow and to create alternative lives in this living experience, the flow rate of which is increasing rapidly. This selection, consisting of photography, videos and installations, borders of which are defined by pixels, is composed of works that witness the humankind from their visors as the creatures who are the most fundamental common denominator of art at all times and in all geographies as well as witnessing the humankind's struggle to exist.

Selçuk Artut's "SubStairs" is an installation concerning the humankind and the steps they take with their motivation to go up. It creates an opportunity, which is as 'shaking' as it's inviting, for the audience to think it all over again throughout all this motion,

Dağhan Celayir, in the "Rebellion of the Machines", is a fugitive witness of the deserted Haliç Dockyard where not only machines but also the time has stopped. These machines and what they had once produced echo the ideal of Modernism, in which craftsmanship and technique had been combined with elegance. They give us a sense of nostalgia left from those innocent years when the throw-it-away culture had not yet emerged and the mass productions in the far-east of the globe had not yet consumed little lives of people.

"Crazy Foreigners" are a part of the series of photographs that Dağhan Celayir and Nazlı Eda Noyan had produced together in Bundanon, Australia. A confrontation with the feelings of the identity detached from its connections at the other end of the world is achieved over decontextualized daily objects. The

deprivation of these objects that have become an extension of the human body with their functionalities, create a strong imagery concerning the existence.

The lonely figures of the works titled "Hope" and "Lost" from the "Somewhere on Time" series of Canadian artist Gabriel Jones, who lives and works in Brooklyn, NY, have the power to bend time by accumulating that part of the story which has been lived and is to be lived right in "that" moment.

In "The Most Accomplished Saturday Of Our Lives" the artist's past in one sense creates the foundation of the artist's present efforts. The figure in motion in the videos reflected on the photographs of the Jones family dated 1960's and 1970's, take a stroll in the past and strive to shape its present.

Zeynep Kayan's installation titled "Do You Hear the Birds?" created by contemplating on all possibilities, give the audience different experiences with stories containing multiple choice decision points. When what we can comprehend is defined by the limits of our physical perception, how much of what we see with our eyes should we believe?

"Side Effects of a Song-on-Repeat" is a sound installation and an artist book consisting of concurrent visuals. It is the same song being listened over and over again and the constant reproduction of the image of this experience. This personal ritual can only be completed when the missing part is filled by audience.

In the two-channel video titled "Black and White", as the mysterious coverings sway in the wind are revealed, a simple and powerful story regarding the nature begins to recount itself.

In the photographs of Civan Özkanoğlu, who continue to create his works in New York, the relationship in flux between which sees and which is seen, turns into a mutual struggle for existence over the nonchalance, power and incoherencies. As that which is seen clears away, the images are formed. While that which can not be concealed in the "Insecured" effuses from the covering that has been lifted off despite all its layers and concealment, the hard to believe realism of the "Unexpected" dazzles.

All these works are shaped with the life experiences and devices of the artists, who look, see, record, and process what they are seeing. The images that have been created are posed so that it is projected on the layout of the CDA-Projects, consisting of two rooms and one hall.

Burçak Bingöl
İstanbul, 2010